

omfang har foretaget mentalundersøgelser efter retskendelse. Dette må ses i sammenhæng med bestemmelsen i § 3 i lov om statshospitalernes overførsel til amtskommunerne, således at det bliver vedkommende amtskommunes og Københavns og Frederiksberg kommuners afgørelse, om en mentalundersøgelse skal ske på et psykiatrisk hospital eller på en afdeling for personer med vidtgående fysisk eller psykisk handicap. I praksis finder enkelte mentalundersøgelser sted ambulantly.

I dag er antallet af personer, dømt til åndssvageinstitution ca. 25 og antallet af personer dømt til åndssvageforsorg ca. 100.

I det samtidigt fremsatte ændringsforslag til bistandsloven anvendes i forslagets § 112, stk. 1, betegnelsen »institutioner for personer med vidtgående fysisk eller psykisk handicap« som en fællesbetegnelse for særforsorgens bo-institutioner, ligesom det forudsættes, at tilsyn vil kunne udøves af disse institutioner.

Når den hidtidige terminologi alligevel oprettholdes i den foreslåede bestemmelse om pligten til at modtage personer, der i henhold til dom eller kendelse eller anden strafferetlig eller straffeprocessuel afgørelse skal indlægges på en institution for åndssvage eller undergives åndssvageforsorg, skyldes det, at justitsministeriet ikke har fundet det hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at ændre de tilgrundliggende bestemmelser i straffeloven og retsplejeloven. I denne forbindelse afventes resultaterne af overvejelserne vedrørende foranstaltninger for åndssvage og andre svagt begavede lovovertrædere i et af justitsministeriet nedsat udvalg.

For så vidt angår spørgsmålet, om der evt. er behov for regler, der giver hjemmel til at tilbageholde åndssvage m. fl. ud fra et »farlighedskriterium«, vil socialministeriet nedsætte en sagkyndig arbejdsgruppe, der i god tid inden udlægningen skal afgive indstilling om dette specielle spørgsmål.

Bestemmelsen i stk. 2 giver socialministeren adgang til at udsende regler, der sikrer, at åndssvage lovovertrædere i øvrigt anbringes under sikkerhedsmæssigt betryggende forhold, og regler om fremgangsmåden ved anbringelse på institution i de konkrete tilfælde.

Til § 7.

Det foreslås, at der som en forberedelse til udlægning af særforsorgen udarbejdes planer for det institutionsområde, der overføres, gældende for mindst 5 år fra udlægningen. Planerne forudsættes udarbejdet ved forhandling med amtsrådene og koordineres med de af amtskommunerne og kom-

munerne udarbejdede udbygningsplaner for sociale og sundhedsmæssige områder samt for folkeskolen m. v.

Planerne skal endvidere godkendes af undervisningsministeren for skolernes vedkommende og forhandles med indenrigsministeren for sygehuse-nes vedkommende. Planerne forudsættes udsendt i god tid inden den 1. januar 1980.

For at sikre kontinuiteten på området, foreslås det, at afvigelser fra planerne inden for de første 5 år efter udlægningen skal godkendes. Det forudsættes, at forslag til sådanne afvigelser indsendes til særskilt godkendelse, hvilket normalt kan ske i forbindelse med indsendelse af udbygningsplaner for vedkommende amtskommune.

En fremtidig planlægning vil i øvrigt ske ved, at planerne indgår i de udbygningsplaner, amtskommunerne skal udarbejde efter den sociale styrelseslov, skolestyrelsesloven og amtets sygehusplaner.

Det forudsættes, at det i god tid inden udløbet af 5-årsperioden overvejes, hvorvidt de til den tid gældende planlægningsregler er tilstrækkelige til at sikre den fortsatte styring af lands- eller landsdelsdækkende specialinstitutioner og -funktioner.

For så vidt angår udbygningsplaner for skoler beregnet for elever på folkeskolens alderstrin henvises til bemærkningerne til det af undervisningsministeren fremsatte forslag til ændringer i folkeskoleloven. Det fremgår heraf, at der på grundlag af vejledende retningslinier, der skal foreligge senest 1. januar 1980, skal udarbejdes udbygningsplaner for dette skoleområde, der skal godkendes af undervisningsministeren senest den 30. juni 1981.

Til § 8.

Ved omlægningen af opgaver fra staten til (amts)kommunerne er det fundet hensigtsmæssigt i de love, der regulerer opgaveomlægningen, at optage lovbestemmelser, der fastlægger den tjenestemandrets stilling for statstjenestemænd, som berøres af opgaveomlægningen.

For så vidt angår de principielle synspunkter, der har ligget til grund for udformningen af bestemmelserne i §§ 8-14, henvises til de almindelige bemærkninger.

Ad stk. 1. I forbindelse med særforsorgens udlægning bortfalder den undervisningspligt, som staten i medfør af bistandsloven og lov om forsorgen for åndssvage og andre svagt begavede, lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede og lov om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre har til at sørge for undervisning af de